

SYLLABUS I LËNDËS “FONETIKË DHE FONOLOGJI”

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Filologjisë
Titulli i lëndës:	Fonetikë dhe fonologji
Programi:	Gjuhë dhe letërsi angleze
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	I
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6 ECTS
Koha / lokacioni:	15 javë / kampus
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. asoc. dr. Sejdi Sejdiu; Teaching Assistant: Rezarta Ramadani
Të dhënat kontaktuese:	sejdi.sejdiu@uni-prizren.com ; rezarta.ramadani@uni-prizren.com ;
Përshkrimi i lëndës:	Ky kurs ofron një hyrje të thellë në fonetikën dhe fonologjinë e gjuhëve njerëzore. Fonetika është studimi se si prodhohen dhe perceptohen tingujt e gjuhëve të botës. Fonologjia është studimi se si këta tinguj kategorizohen, kontrastohen dhe organizohen në struktura më të mëdha në secilën gjuhë.
Qëllimi i lëndës:	<p>Qëllimi i kursit është të shpjegojë se si shqiptohet anglishtja në theksin e zgjedhur normalisht si standard për njerëzit që mësojnë anglishten e folur në Angli. Përveç kësaj, lënda paraqet informacion në kontekstin e një teorie të përgjithshme për tingujt e të folurit dhe mënyrën se si ato përdoren në gjuhë, e cila njihet si Fonetika dhe Fonologjia.</p> <p>Nxënësit mësojnë për bazat e fonetikës së përgjithshme (organet e të folurit, artikulimin, perceptimin dëgjimor, fonetikën akustike dhe analizën instrumentale të të folurit) dhe fonologjinë (të kuptuarit e koncepteve "alofon" dhe "fonemë"; veçoritë dalluese, struktura e rrokjeve).</p> <p>Nxënësit njihen me transkriptimin fonemik dhe fonetik. Analiza e zanoreve dhe bashkëtingëlloreve individuale të anglishtes (me shpjegimin e ndryshimeve kryesore midis shqiptimit standard britanik dhe amerikan, dhe dallimet midis sistemeve zanore angleze dhe shqipe) pasohet nga një pasqyrë e ndërveprimeve midis tingujve individualë (zërimi, asimilimi, eliminimi) dhe fonotaktika (kombinimet e tingujve në rrokje, grupime bashkëtingëllore).</p>
Rezultatet e të nxënit:	<p>Nxënësit fitojnë një kuptim mbi parimet që rregullojnë përdorimin e tingujve në gjuhën e folur, si p.sh.</p> <ul style="list-style-type: none">- njohja e sistemit të zanoreve dhe bashkëtingëlloreve në anglisht;- ndërgjegjësimi për dallimet ndërmjet thekseve standarde (RP dhe GA);- mësimin e rregullave kryesore që rregullojnë shqiptimin në anglisht;- përvetësimi i aftësive për përdorim të pavarur të fjalorëve të shqiptimit;- transkriptimi fonemik dhe fonetik.

Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet			
Prezantime	2	10	20
Kollokfiume, seminare	1	15	15
Detyra të shtëpisë	1	15	15
Koha e studimit vetanëk të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)			
Përgatitja përfundimtare për provim			
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuis, provim final)	10	2.5	25
Projektet	1	15	15
Totali			150 orë (6 ECTS)
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjerata, prezantime, projekte, detyra, etj.		
Metodologjia e vlerësimit:	Vlerësimi në % - Nota përfundimtare		
Pjesëmarrja 5%	0% – 49% - 5		
Testi gjysmësemestror 25%	50% - 60% - 6		
Detyrat e shtëpisë 30%	61% - 70% - 7		
Testi përfundimtar 40%	71% - 80% - 8		
Gjithsej: 100%	81% - 90% - 9		
Vlerësimi në % Nota përfundimtare	91% - 100% - 10		
Literatura			
Literatura primare:	<p>Roach, P. (2009). English Phonetics and Phonology. Fourth edition, Cambridge University Press</p> <p>Collins, B. Mees., Mees. Inger M., Carley, P. (2019). Practical English Phonetics and Phonology. A Resource Book for Students. Fourth Edition. Routledge.</p> <p>Hancock, M. (2003). English Pronunciation in Use.</p>		

	<p>Cambridge University Press</p> <p>Cruttenden, A. (2001). Gimson's pronunciation of English. 6th edition, London: Edward Arnold</p> <p>Jones, D. Cambridge English Pronouncing Dictionary; 18th edition, Cambridge University Press</p>
Literatura shtesë:	Materiale shtesë, skripta, etj.

Plani i dizajnuar i mësimit:		
Java	Ligjërata	Ushtrime
<i>Java e parë:</i>	Introduction to the course The English Phonetics and Phonology website Phonemes and other aspects of pronunciation Accents and dialects	Identifying phonemes Practising on the difference between accents and dialects
<i>Java e dytë:</i>	The production of speech sounds Long vowels, diphthongs and triphthongs	Articulators above the larynx Vowels and consonant English short and long vowels Diphthongs and triphthongs
<i>Java e tretë:</i>	Voicing and consonants Phonemes and symbols	The larynx – respiration and voicing Plosives – fortis and lenis The phoneme – symbols and transcription Phonology
<i>Java e katërt:</i>	Fricatives and Affricates Nasals and other consonants	The production of fricatives and affricates – fortis consonants Nasals The consonants l, r, j, w
<i>Java e pestë:</i>	The syllable Strong and weak syllables	The nature and structure of the English syllable Syllable division Strong and weak syllables The schwa vowel Close front and close back vowels Syllabic consonants
<i>Java e gjashtë:</i>	Stress in simple words Complex word stress	The nature and levels of stress Placement of stress within the word Complex words – suffixes and prefixes Compound words Variable stress Word-class pairs
<i>Java e shtatë:</i>	Mid-term test	

<i>Java e tetë:</i>	Weak forms Problems in phonemic analysis	Affricates The English vowels system Syllabic consonants Clusters of s with plosives Schwa sound Distinctive features Conclusion
<i>Java e nëntë:</i>	Aspects of connected speech Intonation 1	Rhythm, Assimilation, Elision and Linking Form and Function in intonation Tone and tone languages Compels tones and pitch height Some functions of English tones Tones on other words
<i>Java e dhjetë:</i>	Intonation 2 Intonation 3	The tone-unit The structure of the tone-unit Pitch possibilities in the simple tone-unit Fall-rise and rise-fall tones followed by a tail High and low heads Problems in analysing the form of intonation Autosegmental treatment of intonation
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Functions of Intonations	The attitudinal function of intonation
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Functions of Intonations	The accentual function of intonation
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Varieties of English Pronunciation I	The study of variety – practice
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Varieties of English Pronunciation II	Recorded exercises
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	End-term test	Transcription practice
Politikat akademike dhe kodi i sjelljes		
<p>Studentët janë të obliguar të respektojnë kodin dhe sjelljen e Universitetit të Prizrenit. Çdo shkelje e dyshuar e Kodit do t'u referohet zyrtarëve të Universitetit për procedim të mëtejshëm.</p>		